

TISZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre 16 k.
Negyedévre 4 "
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 "
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, ahétfő és
ünnap után napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 131. szám.

Nagy-Várad.

Kedd, 1913. június 10.

Az új kormány és az ellenzék fuziója.

Tisza István grófnak miniszterelnöki megbízatása egy táborba terelte az egész ellenzékét. Mint nagy veszedelem idején összefognak a gyengék az erős ellen, úgy siettek az ellenzéki pártok egyesülni az új kormányelnök ellen. Még pedig nemcsak a függetlenségi pártok vesznek részt ebben a fuzióban, hanem a közjogi alaphivei is, a néppárt is és ami a legfeltűnőbb — az Andrássy csoport is.

Sőt éppen Andrássytól került ki — hir szerint — ennek a fuziónak a terve. Előbb meg akarta akadályozni bécsi összeköttetései révén, Tisza deignálását, — ezért volt szombaton Bécsben, de amint ez a terv meghiusult, azonnal sietett vissza Budapestre s hozzáfogott az új fuzió összekovácsolásához.

Ennek az ellenzéki egyesülésnek két fő pontja van: az új házszabály és a parlamenti őrség eltörlése és a választójogi törvény revíziója az ellenzék választójogi tervezete alapján. A fuzionált pártoknak meg van már az igazgatósága is, melynek tagjai Andrássy, Zichy Aladár, Désy, Vázsonyi, Batthyány Tivadar és Károlyi Mihály.

Egyre jó lesz ez a fuzió s arra, hogy az ellenzék taktikát változtat. Ugyanis bevonul csütörtökön parlamentbe és ami fő, sipolás és dobolás és verekedés helyett tárgyalni fognak. Erre ürügy gyanánt azt használják fel, hogy Tisza megszűnt házelnök lenni, az alelnökök választását pedig mindig törvényesnek ismerte el az ellenzék.

Egy ütköző pont azonban lesz: az ellenzék nem ismeri el kötelezőnek az új házszabályt. Ebből persze sok bonyodalom fog származni.

Már az is nyereség számba megy és haladásnak minősíthető, hogy egy esztendei pauza után újra vita indul meg a parlamentben. Ebből idővel az is következhetik, hogy megértik egymást a magyar törvényhozók.

A Tisza-kormány megalakulása.

Tisza István grófnak gyorsan sikerült megalakítania kabinetjét. Holnap már indul minisztereivel Bécsbe esküt tenni.

A régi miniszterek közül ketten nem vállaltak tárcát: Serényi és Josipovich. A horvát miniszteri tárcát nem töltik be egyelőre. Ellenben betöltik a belügyi és a felség személye körülit: azt Sándor Jánossal, ezt Burián István volt közös pénzügyminiszterrel.

Az új kormány megalakulásáról a következő félhivatalos közleményeket adták ki:

A kormány megalakult.

A Bud. Tud. jelenti: Tisza István gróf deignált miniszterelnök vasárnap reggel Bécsből Budapestre érkezett. A tegnapi délelőtt folyamán Tisza gróf több rendbeli látogatást tett. Fölkereste Serényi Béla grófot, Berzeviczy Albertet és Láng Lajos bárót. A déli órákban Burián báró főrendet látogatta meg.

Délután folytatta a kabinet megalakítására vonatkozó tanácskozásait. Tisza a Bud. Tud. értesülése szerint kabinetjét ma

összeállította. Ennek következtében hétfőn éjjel Bécsbe utazik, hogy kedden a királynál magánkihallgatáson jelenjék meg és előterjessze jóváhagyás végeft kabinetje tagjainak névjegyzékét.

Az új kormány tagjai alkalmasint kedden délután utaznak Bécsbe és szerdán délelőtt teszik le ő felsége kezébe az esküt. A munkapárt körében az új kormány tagjai szerdán este fognak bemutatkozni, az országgyűlés két házában pedig csütörtökön A Lukács-kormány fölmentésére és az új kormány kinevezésére vonatkozó királyi kéziratokat a hivatalos lap szerdai száma fogja közölni.

Az új miniszterek.

(Bud. Tud.) A politikai helyzet kialakulásában fontos mozzanatot jelent, hogy Tisza István grófnak rövid két nap alatt sikerült az új kormányt összeállítania. Serényi Béla gróf kivételével, aki Tiszával és Lukácsesal való szolidaritásának legmelegebb hangsúlyozása mellett kizáróan személyi viszonyaira való tekintetből nem vállalja újra a földmivelügyi tárcát, de egyebekben megígérte, hogy a párt működéséből ezentul is teljes mértékben kiveszi a részét, az összes szakminiszterek megmaradnak az új kabinetben. Josipovich Géza horvát miniszter szintén nem lesz tagja az új kormányban, mert nem akarja a miniszterelnök kezét a Horvátországban elintézendő személyi ügyekre nézve megkötni. Ez okból a horvát-szlavon miniszteri állás átmenetileg egyelőre betöltetlenül marad. Serényi Béla gróf helyére Tisza István gróf Ghilány Imre bárót fogja javaslatba hozni a királynak. Az új belügyminiszter, mint most már befejezett tényként jelenthetjük, Sándor János lesz, a felség személye körüli tárcára a miniszterelnöknek sikerült Burián István bárót megnyerni.

Olesó Nyári Keztyük

kitünő tartós minőségben már
30 fillértől szerezhetők be

SAJÁT GYÁRTMÁNYU KEZTYÜK TISZTÍTÁSA 16 FILLÉR.

Fehér János

keztyüs Bémer-téri üzletében.
TELEFON 419.

Az új vágóhid építése jobb időkre marad.

A 3 milliós kölcsönből nem szabad építeni.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága elhatározta az új vágóhid felépítését, amely körülbelül 800000 koronába kerülne. Ez ellen Székely Sándor törvényhatósági tag felebbezést, majd önálló indítványt adott, be, hogy a város ne építsen új vágóhidat hanem a mostanit alakíttassa át megfelelőleg, ami nem kerülne többé 150000 koronánál.

A városi tanács, mint állandó választmány tegnapi ülésén tárgyalták az új vágóhid kérdését s a tanácskozás folyamán Rimpler Károly polgármester érdekes kijelentést tett, amely keresztülhuzza azok számítását, akik remélték, hogy a most telvett 3 milliós kölcsönből talán jut a vágóhid építésére.

Kijelentette ugyanis a polgármester, hogy a 3 millió kölcsönnek már megvan a rendeltetése, olyan intézményekre, amelyek megszavazva, sőt jóváhagyva is vannak. A 3 millió korona függő kölcsön, amelyet 3 év alatt vissza kell fizetni, abból tehát semmiféle állandó befektetést, semmi nagyobb jelentőségű intézményt nem lehet létesíteni.

A hárommillió kölcsön jóváhagyásánál kijelentette a miniszter, hogy a közbiztonság építésére sem engedi a függő kölcsön felhasználását, mert az ilyen intézmény létesítése csak amortizációs kölcsönből fedezhető.

Arra is figyelmezteti a belügyminiszter a várost, hogy a közbiztonság építését ne kösse határozott időponthoz, mert ha a város súlyos, pénzügyileg kedvezőtlen amortizációs kölcsön felvételére volna kényszerítve a közbiztonság építése miatt, a kölcsön felvételét nem hagyja jóvá. A városnak várni kell a közbiztonság építésével, amíg a pénzügyi viszonyok javulnak s kedvezőbb idő következik be úgy a vágóhid, mint a többi szükséges közintézmények létesítésére.

A tanács tagjai a polgármester nyilatkozatából meggyőződtek, hogy a vágóhid mostani felépítéséről tehát szó sem lehet.

Kapcsolatosan szóba jött a jéggyár kibővítésének kérdése is, amely által a városi tanács azt akarja elérni, hogy tekintettel arra, miszerint a jéggyár kibővítése a vágóhid szükségletének kielégítésére szolgálna, azonos kezelő és felügyelő személyzettel láthassa el és ezzel üzemi megtakarítást érjenek el. A miniszter ugyan a két üzemi teljes különválasztását kívánja, de a város tanácsa ragaszkodik tervezetéhez s igyekszik arra nézve a miniszter beleegyezését is megnyerni.

Külföldi vendégek Nagyváradon.

A gyermekmenhely ünnepe.

A nők választójogi világszövetségének VII. kongresszusát ez év július havában Budapesten tartják meg s azon az egész világból kiváló vendégek vesznek részt. A kongresszus tagjai gyermekvédelmi kirándulást rendeznek az ország egyes helyeire, s ezek között első sorban a nagyváradai gyermekmenhelyet látogatják meg s így alkalom nyílik arra, hogy ezen kiváló nagyváradai intézményt a külföld kitünőségeinek bemutassák. Ez alkalomból Nagyváradra érkeznek a többek között:

Annie Cobden-Sanderson (London) a gyermekvédelem terén kiváló szakember, Mil Josée Furstoss-Berthean (Páris) hírlapíró, Cand. jur. Lizzy Gondsmít (Amsterdam), Eline Hansen, iskolai szakfelügyelő (Köpenhagen), Elsa Hielscher, a gyermekvédelem munkása (Liegnitz), Anna Lindemann asszony, szociálpolitikai író (Stuttgart), Wilhelmine Mohr, hírlapíró (Berlin), Luise Nörlund hírlapíró (Köpenhagen), Eugénie de Reus-Janculescu író (Bukarest), Martha Eudolph, hírlapíró (Berlin), Hilda Sachs hírlapíró (Stockholm), Klara Schlecker, író (Mecklenburg), Adele Schreiber-Krieger, szociológiai író Berlin, Mrs. Emily Vaughan Jenkins, szociológiai előadó (London).

Mint látjuk, a külföldi kiváló vendégek sorában tulnyomólag írók és hírlapírók lesznek, akiknek látogatása és a város megismerése bizonyára csak hasznos lesz Nagyváradra.

A külföldi vendégek Nagy-Váradról Nagyszalontára utaznak, hogy megtekintsék a nagyváradai gyermekmenhely nagyszalontai telepét, amely egyike az ország hasonló intézményei között a legelsőeknek.

A külföldi vendégek kíséretében úgy Nagy-Váradra, mint Nagyszalontára Budapestről is sokan lerándulnak.

Az aradi mandátum.

Arad, június 9.

Az aradi választásra nagyban készülnek a függetlenségi pártiak. Legjobban szeretnék megnyerni a jelöltségre Károlyi Mihály gróft, vagy Wekerle Sándot. Justh kijelentette, hogy minden erejével meg fogja akadályozni Tisza megválasztását. Justh ugyanakkor azt is hangoztatta, hogy mikor a Tisza-kabinet be fog mutatkozni, teljes erővel meg fogják obstruálni.

Miért maradt ki Serényi.

Budapest, jun. 9.

(Saját tud.) Beavatott helyről nyert értesülés szerint Serényi Béla gróf nyilatkozott arra nézve, hogy miért nem vállalt tárcát. E szerint a miniszter Teleszkytól pénzt kért a tisztviselők fizetésére és Teleszky azt állítja, hogy azért nem adhat pénzt, mert minden befolyó pénz kell a hadseregnek.

Dr. Vucskics Gyula ünneplése.

Társas vacsora az új kanonok tiszteletére.

Vasárnap este Nagy-Várad polgársága, mondhatjuk, valláskülönbség nélkül igazán gyönyörű, impozáns módon halmozta el dr. Vucskics Gyula kanonokot a szeretet, a tisztelet, hála, ragaszkodás és az őszinte ünneplés jeleivel.

Csak most tűnt ki igazán, hogy Ujváros plébánosa, a Tiszántul felelős szerkesztője mennyire a szívéhez nőtt Nagyváradnak, mennyire a lelkükbe férkőzött e város polgárainak. A jól megérdemelt kitüntetés, a kanonoki kinevezés alkalmával, szeretettel, lelkes örömmel, spontán lelkesedéssel ünnepelték dr. Vucskics Gyulát.

Megható és szép volt annak a sok száz embernek a lelkes éljenriválása, amellyel a Kath. Népszövetség által Vucskics Gyula tiszteletére rendezett lakomán körülvették az új kanonokot.

Az Arany Sas kerthelyisége színültig megtelt az ünneplők seregével, akik közt Nagyvárad egész társadalma képviselve volt.

A megjelentek közül a következők neveit sikerült feljegyeznünk:

Dr. Karácsonyi János kanonok, Dús László, Kovács S. János, Imrik Zoltán, Schuch százados, Dérnyi Imre, Schenker Ferenc, dr. Krüger Aladár, Gillreiner Adolf, Stark Gyula, Szilágyi Dózsa, Kereszthy Kornél, özv. Grunwald Henrikné, Lukács Gusztávné, Vucskics Jenő, Vucskics Ottó főhadnagy, Sztankovics József, Vucskics Ottóné, Koszta Istvánné, Óváry Sándorné, Óváry Klárka, Kelemen Kálmán, Sünger Bertalan, Sünger Bertalanné, Vinkler Jozefa, Gálly Sándor, Dravecky Zsigmond, Hencz Aurél, Raugartner Gyula, Katona Imre, Mercz János, Hant Frigyes, dr. Mendelényi Béla, Ország Antal, Vidosits Gyula, Papp Jenő, Molnár Lajos, Balázsovics Rezső, Székely Sándor, Beleznay Antal, Piacsek Sándor, Kaczvinszky Andor, Jancsó Lajos, Papp Imre, Tar Imre, Réz Mihály, Báthy Zoltán, Eisele Sándor, Buzás József, Buzás Józsefné, Wallner Ferenc és családja, Balázsovich Jenő, Lakatos Ede, Kiss David, Táray Sándor, Czeglédi Jenő, id. Koszta Ferenc, Bodnár János, Standary György, Szilágyi Ernő, Orosz Péter, Szabó Istvánné, Szabó Etelka, G. Szabó István, Iványi István, özv. Baandhauer F.-né és leánya, Marxer Antal és neje, Varga Ambrus, Barza J. Tuka János, Számbovovszky Rezső, Számbovovszky Rezső jogszigorló, Kristóf Gyula, Ifj. Kozák János, Böcz Gyula, Mészáros Károly, Némethy László, Szabó Márton, Boros János, Stagl Kálmán, Nagy Ede és neje, Mokos Sándor, Dajka Sándor és neje, Zsembinszky János, Barta János, Nagy József, Landkammer Rudolf és neje, Csizmadia Sándor és neje, Seprényi Sándorné, Horváth János, Horváth Lajos, Számbovovszky István, Seprényi Sándor, Spiehlfol Antal és neje, Nagy István és neje, Kovács Lajos, Fábian József, Dévald Mihály, Dévald László, Pekarik Endre, Jánótházi Antal és neje, Dobó Alajos és családja, Dobozy János, Mokos Sándor, Székely Gyula, Zöldi Bertalan és neje, Makó Sándor, Lovász Vilmos, Kuchla Endre és tsa., Rác Lajos, ifj. Barza József, Fröhlich György, Horváth János, Lamel Vilmos és családja, Mille Márton, Eberl Kálmán és családja és még igen sokan.

Az ünnepi szónokok sorát dr. Kovács S. János felső kereskedelmi iskolai igazgató nyitotta meg, aki a hívek nevében köszöntötte az ünneplőt.

Nem csődtömegből visszamaradt divatját multa áruk, hanem a legdivatosabb áruk lesznek elárusítva **HEVESI „Párisi divataruházában”** Nagyvárad (Zöldfa-utca.)

Grenadin és madeira blousok K 3.50, aljak szöv. lüsterből K 7, vászon v. epongeból K 6, jó mosó pongyolák K 5.50, lüster köpenyek K 10, vászon kostümök K 24, kitűnő mosó gyermek ruhák K 1.50

— A tisztelet, a szeretet és a hála érzése hozott össze bennünket a mai vasárnapon, hogy ezekkel az érzésekkel a szívrünkben üdvözljük dr Vucskics Gyulát kanonoki kinevezése alkalmából. (Zajos eljénzés) Nagyvárád minden polgárának tiszteletét vívta ki magának. Szeretet illeti megletétét, mint hosszú ideig volt plébánosunkat, az ő vonzó egyénisége, irántunk való szeretete kell, hogy a mi szívünkben is a szeretet érzését váltsák ki. Köszönet és hála illeti meg azért a nagy-nagy tevékenységért, amelyet mint a váradai kath. mozgalmak egyik fő-fő tényezője kifejtett. Köszöntsük tehát a szeretet, a tisztelet és a hála nevében és kiáltjuk háromszor, hogy éljen dr Vucskics Gyula.

Zugó háromszoros éljen volt a felelet az első köszöntőre.

Azután Dús László, a Kath. Kör nevében üdvözölte dr Vucskics Gyulát, mint a Kör alelnökét, aki a Kör kath. kulturmunkájából igazán kivette részét.

Dr Krüger Aladár volt a következő szónok.

— Régebben a templomokat hatalmas bástyákkal vették körül, — ugymond — hogy megvédjék az ellenségek elől. Ma is támadják a templomokat és ha meg akarjuk védeni, akkor embereket és nem hideg köveket kell a védelemre állítanunk. Meg kell védenünk a templomokat ma is, még jobban talán, mint valaha és erre korunkban két intézmény szolgál: az egyesületi élet és a sajtó. Vucskics Gyula mindkét részből bőségesen a legnehezebb idők, súlyos körülmények között kivette a munkáját eddig is, azért az egyesületek, elsősorban a kath. Népszövetség és a katolikus sajtó nevében köszönti Vucskics Gyulát, nem mint a múlt emberét, hanem éppen mint a jövő emberét, aki a. mostani magas pozíciójából sokkal inkább állhat a mi munkánk, küzdésünk mellé, hogy együttesen minél hamarabb teljes diadalra vigyük a katolikus restauráció fehér zászlóját.

Tátray Sándor a Katolikus Legényegylet nevében üdvözli Vucskicsot. Az eljénzés csillagpodtával a Legényegylet dalárdája szép üdvözlő dalokat adott elő.

Barza József a nagyváradi iparosság nevében mond üdvözlő beszédet.

Ezután

dr Vucskics Gyula

emelkedett szólásra. Meghatottan, szívből jövő szavakkal köszöni meg a lelkes ünneplést.

— Az isteni Gondviselés 16 évvel ezelőtt vezetett ide, hogy lelkipásztora legyek ennek a városnak, ahol gyermekkoromat töltöttem s ahova annyi sok szép emlék fűzött. Nehéz helyzetben, de sok ambícióval, lelkesedéssel, idealizmussal, szeretettel foglaltam el a helyemet. Volt részem ez alatt az idő alatt nemcsak munkában, küzdelemben, bánatban, hanem örömeimben és sikereimben is. És őszintén mondhatom, hogy ha Isten engedett elém nem valamit, azért Isten után az én hűveimnek, barátaimnak, polgártársaimnak köszönhetek a legtöbbet... Amikor ismételt hálás köszönetet mondok ezért az őszinte, meleg szeretetért és ünneplésért, ígérem, hogy ezt a szeretetet továbbra is szeretettel fogom viszonzni és kívánom, hogy adjon Isten ennek a városnak, ennek a hazának hivatott vezetőket, kitartó munkásokat és sereget, akiket mindig a szeretet nagy együttérzése tart össze, hogy együttesen vigyük diadalra a krisztusi fehér lobogót.

Szűnni nem akaró viharos eljénzés követte az ünneplést szavait.

Ezután dr Karácsonyi János mondott beszédet, majd Eisele Alajos tanító a katonavárosi, csillagvárosi és váradvelencei polgárok nevében üdvözölte a kanonokot.

Nagy hatást keltettek Kiss Dávid szavai, rki bár — ugymond — nem tartozik ehhez a valláshoz, de a legnagyobb örömmel veszi ki részét ennek a féhérlékű papnak és hűveinek ünnepléséből.

Tósztokat mondtak még dr Mendelényi Béla, azután Imrik plébános, aki dr Krüger Aladárt köszöntötte, Gálly Sándor, aki dr Karácsonyira üritette poharát. Kelemen Kálmán Imrik plébánost üdvözölte. Frappáns hatást keltettek Szilágyi Dózsa szavai, aki gyönyörű, mindenkit elragadó szavakkal aposztrofálta az édes anyákat s az anyákra, a gyermekekre, a családokra üritette poharát.

Nagy hatást keltettek Seprényi Sándor őszinte szavai.

Végül dr Vucskics Gyula ismételt hálás köszönetet mondott az ünneplésért, majd dr Krüger Aladár Vucskics Gyula jelenlevő rokonaira, a népszövetségi csoportvezetőkre, a Legényegylet dalárdájára, amely szép darabok előadásával gyönyörködte, és a vezetőjére, Székely Lajosra üritette poharát.

Ezzel azután vége volt a felejthetetlen, szép ünnepi estnek.

A bankett ellátásáért, és a pontos figyelemért Benrad Albert vendéglőst illeti hálás köszönet.

A tartalékosok családjainak segélye

Megérkezett a miniszter kiutalása.

A szegény behívott tartalékosok már körülbelül egy fél éve szolgálnak s otthon hagyott családjuk, a jobb módúakat kivéve, a nyomorúsággal küzdenek.

A honvédelmi miniszter már korábban megígérte, hogy a behívott tartalékosok és póttartalékosok otthon hagyott családjainak segélyt adnak, de azóta hiába várják a nyomorgók az állam segítő kezét.

Végre most már teljesedésbe megy a miniszter ígérete. A miniszter kiutalta a pénzsegélyt s erről a következő hirdetményben értesítik az érdekelteket:

Nagyvárád város katonaugyosztálya részéről ezennel közhírré teszem, hogy a nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszter urnak 2702—24 eln. számú rendeletével az 1912—1913. évben tényleges katonai szolgálatra behívott illetve visszatartott hadseregbeli (haditengerészeti) és honvédségi nem tényleges állományu legénység gyámol nélkül maradt s segélyben részesítendő családtagjai a már említett miniszter ur 45047—1913. számú rendeletével jóváhagyatott s a névjegyzékben feltüntetett segély összegek a m. kir. pénzügyminiszter ur 61152—1913. számú leiratával a nagyváradi kir. adóhivatalnál kiutaltattak.

A midőn az érdekelteket értesítem, egyidejűleg felhívom, hogy jelen hirdetmény közzétételétől számított 8 napon belül a kiutalványozáshoz szükséges egy-egy úrlapnak átvétele s ezen úrlapba a kir. pénzügyigazgatóság utalvány rendeletének kelte és szá-

mának bejegyzése végett hivatalom 32. sz. szobájában a hivatalos órák alatt okvetlenül jelentkezzenek. Megjegyzem, hogy a kiutalt segélyösszegek felvételére csak a segélyre szorult és bejelentett családtag illetékes, miért is hivatalomban ne a kivételes tényleges katonai szolgálatra behívott és visszatartott tartalékosok és póttartalékosok — hanem azok — bejelentett családtagjai jelentkezzenek.

Nagyvárád, 1913. június 9.

Eleméry Ferenc,
katonaugyi tanácsnok.

Elmozdították Bartha Bélát az oktató alkapitányi állástól.

Szenzációs fordulat a Réz—Bartha-ügyben.

Hónapok óta legszenzációsabb eseménye a városházának a Bartha—Réz-ügy. A törvényhatóság meglepőhatározata óta állandóan tart a vizsgálat, melynek titkos jegyzőkönyveit hátpecsét alatt őrzik a tisztviselők. A vizsgálatból csak alig kerül ki egy-egy jelentéktelenebb vallomás, melyen kapva-kapnak a szenzációéhes emberek.

A fegyelmi vizsgálat jelenleg olyan stádiumban van, hogy csak néhány nap választja el a befejezéstől. Ennek megtörténte után a polgármester, mint első foku fegyelmi hatóság, meg fogja hozni határozatát.

Hosszu kutatásunk és egyes vélemények alapján meglehet állapítani, hogy Réz Bertalan tisztán fog kikerülni a fegyelmi alól. Egy előkelő és a körülményekkel teljesen ismerős, illetékes férfiutól erre vonatkozólag a következő rövid, de sokatmondó nyilatkozatot kaptuk:

— Megvagyok győződve róla, hogy Réz teljesen ártatlan. Neki egy nagy hibája van csupán, hogy tulságosan jó volt mindenkihez.

Az áthelyezések.

Tegnap reggel a rendőrségi tiszték között rendeletet közöltek. Gerő Ármin főkapitány rendelkezését tudatták a tisztekkel az ügykörök beosztására vonatkozólag. A rendelet tulajdonképpen három tisztviselőt érintett közelebből, de közvetve minden tisztviselőt érdekel, sőt érdeklí a nagyközönséget is. Bartha Béla oktató alkapitány vasárnap érkezett haza Budapestről a rendőrtiszti tanfolyamról.

Tegnap reggel megjelent a rendőrségen és egyenesen Gerő Ármin főkapitánynál jelentkezett. A főkapitány a jelentkezést tudomásul vette, egyben tudatta Barthával, hogy szolgálatbalépésétől kezdve nem a régi helyén, az oktató alkapitányi helyen fog fungálni, hanem a bünygyi osztályhoz osztja be Jánossy Gyula mellé.

Az új oktató alkapitány.

Gerő Ármin Bartha jelentkezése után írásban adta ki rendelkezését. E szerint Bartha Béla a bünygyi osztálynál fog mű-

Tavaszi és nyári a legszebbek Reinnál
amerikai cipők Telefon 10-74. Rákóczi-ut.

ködni. Az oktató alkapitányi állást Egely Alajos alkapitány veszi át. Ugyancsak ő fogja végezni a rendőri engedélyezéseket is. A szolgálatvezetői tisztséget Zilahy Antal rendőrfelügyelő teljesíti, aki a lovas rendőrségnek is felügyelője egyidejűleg.

Züllik a rendőrség.

A szenzációs áthelyezések feltűnést keltettek mindenféle. A legtöbben az áthelyezést a Bartha-Réz-féle fegyelmi ügy kifolyásának tulajdonították. Mikor tudomásunkra jutott az eset, nyomban felkerestük Gerő Ármint főkapitányt, aki a következőket mondta:

— Az áthelyezés közszolgálati érdekből történt. Teljesen független a dolog a Bartha-Réz ügytől. Nem voltam megelégedve a rendőrség oktatásainál elért eredménnyel és ezért helyeztem át eddigi vezetőjét a bünyűgyhöz.

Kutatni kezdtük az okát, hogy miért nem volt Gerő megelégedve az oktatással? Meg is találtuk. A rendőrtisztek mindnyájan egyértelműleg nyilatkoztak.

— A rendőrség a züllés útján volt.

A rendőrelgénység még a felebbvalói köteles tiszteletet sem tartotta meg. Tudása a rendőröknek sokkal gyengébb volt, mint ezelőtt. Bartha Béla a legénységet elméletileg oktatta a büntető törvénykönyvek szakaszaira, mintha ügyvédjelölteket készített volna elő az ügyvédi vizsgára.

Igy jó rendőrséget nevelni természetesen nem lehet. Nem csoda tehát, ha a vizsgán a lehető leggyengébb eredményt találta Gerő Ármint.

Volt a vizsgán olyan rendőr is, aki minekutánna semmire sem tudott megfelelni, a következő kérdést kapta:

— Hány éves? Mikor született?

A rendőr előbb hallgat, majd a születési évének számát összekeveri mindenféle kihágási és más törvények évszámával, végül is megadja a feleletet.

1760-ban születtem.

A többi rendőrök sem sokkal tudtak többet. Az a tudás, amit az oktatás alkalmával sajátítottak el, csakugyan veszedelmet hozhatott volna a városra, mert nem jogász, hanem rendőrség kell a közbiztonságnak.

Gyakorlati oktatást a rendőrségnek.

Már hónapokkal ezelőtt belátta a főkapitány, hogy az a rendszer, mely ujabban létesült, jóra nem fog vezetni. Akkor azonban még várt, mert változást remélt. Ez nem következett be, miért is elkeltett határozni magát radikálisabb intézkedésekre. Az új oktató alkapitány Egely Alajos teljesen új alapon fogja az oktatást végezni. Az eddigi elméleti kiképzés nagy részét — főlegesen volta miatt — elfogja hagyni és a gyakorlati oktatást fogja ezután alkalmazni.

Az új rendszer már a mai naptól fogva életbe lép.

Titokzatos katonadráma.

Preisz főhadnagy haldoklik. — A rémes éjszaka. Az ügyészség elrendelte a vizsgálatot

Vasárnapról hétfőre virradó éjszakán titokzatos és megdöbbentő katonadráma játszódott le Nagyváradon a hadapródiskolában. Hétfőn reggel már elterjedt a városban a hír, hogy Preisz Károly honvéd főhadnagyot felesége az éjjel lelőtte.

A hír az egész városban megdöbbentést keltett.

A nagyváradi társadalmon már régen nem viharzott át ilyen impulzív erejű dráma, melyet rendkívül titokzatosá tett az a körülmény, hogy a következő órában már szerencsétlenségről beszéltek. Biztos és határozott felvilágosítást a tényállásra és a véres tragédia belső okaira nézve senki sem tud.

Éppen ezért a legnagyobb eréllyel indította meg a vizsgálatot a kir. ügyészség. A vizsgálat ebben a pereben, mikor e sorokat írjuk, a kihallgatásoknál tart és még eddig pozitívuma nincs.

A megdöbbentő családi drámáról a Tiszántul munkatársa a következőkben számol be:

A főhadnagy és felesége.

A részleteiben is megrázó dráma áldozata Preisz Károly főhadnagy, Preisz tanára a hadapródiskolának, a szolgálati szabályzatot adta elő. Rendkívül szinpatikus egyéniség, magas délceg termetű és szép férfi. Kollegái és tavitványai nagyon szerették a kemény jellemű katonát.

Felesége Pécsről való s igen előkelő családból származik. Szinódisz Gizellának hívják, egyike a legszebb asszonyoknak. Férjét nagyon szerette, féltékeny volt rá s ez az oka a véres tragédiának is. Házasságukat boldoggá tette 3 gyermek; kettő közülök iker s öt éves, a harmadik még csak egy éves.

Preiszné rendkívül ideges asszony s féltékenységében sokszor jeleneteket rögtönzött. Ezelőtt évekkal már egyszer külön is váltak emiatt, de a gyerekek ismét összehozták a házastársakat.

A végzetes éjszaka.

Preiszék vasárnap este tenniszezni voltak a hadapródiskola pályáján. Az asszony türelmetlenül sürgette a hazatérést.

— Várnak a gyerekek. Siessünk haza.

A férfi nem engedett és későn mentek haza. A család már megvacsorázott és terítve hagyták az asztalt az ebédlőben.

Ami aztán ezután történt, az maga a tragédia. Csakis Preiszék előadása alapján ismeretes, mert erre nincs tanu.

Vacsora alatt ismét féltékenységi szeéna támadhatott, ami az asszonyt nagyon elkeserítette. Hevesen összeszólalkoztak és a férj egyedül hagyta feleségét az ebédlőben.

A következőket Preisz Károlyné így adja elő:

— Az uram, mikor magamra hagyott, sirógöres vett rajtam erőt. Kezem rátévedt a konzul tükör márványlapján heverő revolverre. Leesavartam a villanyt, mert az a szörnyű gondolatom támadt, hogy agyonlövöm magam. A sötétben feldöntöttem egy széket, a revolvért kiejtettem kezemből s erre a zajra az uram kinyitotta a háló ajtaját.

— Mit csinál?

— A fény rám esett s ő meglátta kezemben a fényes revolvert. Hatalmas ugarrással mellettem termett és megkapta jobbkaromat. Azonban oly szerencsétlenül, hogy könyöktől szabad maradt és így elkezdtünk küzdeni egymással.

... A többi borzasztó! A sötétben támolyogtunk és a revolver elsült kezemben... Éreztem, hogy az uram karja leválik rólam, felhördült, én felsikoltottam. A golyó az uramat találta. Magamra lőttem, de nem találtam. Odaugrottam a villanyhoz és felcsavartam. Borzasztó volt az uramat látni... Kitértam az ablakot és kiordítottam az éjszakába:

— Segítség! Emberek segítség!...

A segélynyújtás.

Az asszony elájult a borzasztó esemény izgalmától. A Rhédey-kertben posztoló rendőr hallotta a lövést, a hadapródiskola vartája is és a segélykiáltásra felköltötték az inspekción tiszteket.

Csakhamar ott volt az ebédlőben ugyszólván az egész hadapródiskolai tisztikar. Dr Schatz Béla ezredorvos a hálóba vitette az asszonyt. Egy őrmestert elszalasztottak dr Fischer Imréért, a kitűnő operatőrért, hogy jöjjön az izr. kórházba, mert operálásra lesz szükség.

Ide szállították a főhadnagyot. A szőnyegen még tegnap reggel is ott voltak a vérfoltok. Az elszállítás éjjelkor történt s a kórházban eszméletéhez tért a sebesült katonatiszt. Körülötte voltak dr Fischer Imre, dr Halász és Schatz, továbbá dr Deutsch Lipót orvosok.

Az orvosok megállapították, hogy a golyó bemeneti nyílása a szívtájéknál, kimenetele pedig a hátsógyógyánál történt. Utóközben megsértette a tüdőt és keresztül ment a gyomron. Rengeteg vért vesztett. Az operálást Fischer doktor végezte s célja az volt, hogy a gyomrot bevarrják és elállítsák a vérzést. Ez sikerült is, de már késő volt... Az operálás hajnali két órakor ért véget.

A nevelőnő.

Ezalatt a lakásban a tiszték az orvosokkal lefektették az ájult nőt. A szomszédos szobák egyikében édesdeden aludt a három gyerek, mit sem hallottak a szörnyű drámából.

Egyedül a nevelőnő riadt fel még a dulakodás alatt. Kiugrott ágyából és benézett az ebédlőbe.

A rémséges kép borzasztóan hatott a

A balkáni béke

csipkeáruházában, hol férfi és női fehérneműek, divatcikkék, ernyők, harisnyák, szabókellékek, szalagok, madériák, csipkék,

harisnyák, ágygarnitúrák, stráfok, ridikulók és bőrárak stb. rendkívül olcsó árban kaphatók.

Kossuth-utca Sas-épület, a „Turul” cipőraktár mellett.

meghozta az olcsóságot, amiről a közönség meggyőződhetik az ismét megnyílt

Rosenfeld Ignác

gyenge idegzetű bécsi leányra. Bemenekült a fürdőszobába, magára zárta az ajtót, ideg-görösöt kapott, összeesett és csak másnap reggel találta meg ájultan az egyik rendőrtiszt.

A vallomások.

Tegnap délelőtt megjelent a helyszínen a hatóság is. Az ügyészség részéről ott volt Vattay József kir. ügyész, Kérchy Péter vizsgálóbíró. A rendőrség részéről pedig Egely Alajos, Ehrlich Imre és Bellovics Árpád. Megtartották a hatósági szemlét. Azonban már előzőleg kihallgatták a kórházban a főhadnagyot, vallomásának merituma a következő:

— Éjjel neszre riadtam. Láttam, hogy feleségem a tükör előtt áll. Megkérdeztem mit csinál. Azt mondta öngyilkos akar lenni. Kezében volt a revolver. Odaugrottam, hogy a pisztolyt elvegyem tőle s kétszer rám lőtt. Az egyik golyó talált.

Az asszony vallomásában ugyanazt mondotta, amit már fentebb megirtunk.

Preiszné ágyban fekszik, fejére állandóan borogatásokat raknak és idegességének csillapítására többször kapott morfium injekciót. Ennek tulajdonítható, hogy vallomás közben egyszerre *hirtelen elaludt*, úgy hogy a kihallgatást abba kellett hagyni. Délután folytatták a jegyzőkönyvfelvételt.

A hadapródiskola részéről Vermes Ottó főhadnagy volt felhatalmazva arra, hogy információt adjon az esetről. Jelentést küldött az állomásparancsnokságnak, a hadtestparancsnokságnak, a honvédelmi minisztériumnak és a nagyvárad királyi ügyészségnek. A hadapródiskolában azt hiszik, hogy csakis szerencsétlenségről lehet szó.

Meghalt a főhadnagy.

Egész délután eszméleténél volt Preisz s férfiasan, jajszó nélkül tűrte a borzasztó fájdalmakat.

Délután megjelent egy őrnagy barátja, akihez azzal a kéréssel fordult, hogy minden pompa nélkül temessék.

— Érzem, hogy meghalok.

A legnagyobb nyugalommal végrendekezett s kérte az őrnagyot, hogy *gyermekait vegyék el a feleségétől* s adják oda az ő testvéreinek, hadd nevelje az.

Az orvosok maguk bámulták ezt a katonát, aki ilyen nyugodtan, fájdalmas mosollyal az ajkán készült a halálra. Délután 4 órakor már nem lehetett megszámlálni a pulzusát. Menthetetlen volt.

Esti 7 órakor telefoni érdeklődésünkre jelenti a kórház, hogy Preisz Károly főhadnagy meghalt.

Ágya mellett nem volt akkor csak az orvos és az ápolónő. Felesége még mindig otthon fekszik és ha eszméletre tér, az urát siratja.

A PRIMADONNA MIATT öngyilkos lett egy diák

A tegnapi nap másik véres eseménye egy diák öngyilkossága. A régi diákromantikák sápadt, szerelmes alakja volt Stern Ernő. Most a juniusi nagy virágzás idején kábultan járt a színház körül, állandóan ott volt a sötét diákhelyen és primitív lelke rabja lett a szőke primadonna hangjának.

Stern Ernő most készült a kereskedelmi érettségire. Rendkívül sok tanulni valója volt s mégis minden este elment a színházba. Apja bankigazgató, fiát igen jó módban tartotta s a gondtalan élet könnyelművé tette a fiút.

Ilyen körülmények között érthető, hogy elmaradt a tanulásban s anyjától ugyszólván naponta kapott intő- és könyörgő levelet, hogy tanuljon s ne hanyagolja el magát. A fiu semmibe sem vette a szülők kérését.

A folytonos elfoglaltság, a színházi esték izgatottá tették és többször elmaradt az iskolából.

Az egyik virágkereskedésben naponta három csokrot rendelt, csupa rózsából. Az egyiket már reggel hat órakor beadta Görög Olga lakásán a cselédnek.

— Vigye fel a művésznőnek — mondotta.

A másik kettőt a színházban dobta föl a színpadra.

Tegnap délelőtt fél tizenegy órakor aztán elkövette tettét. Kapucinus-utca 19. szám alatt lakik egy igen csinos hónapos szobában.

Maga elé rakta összes könyveit az asztalra, leült egy székre, ráborult a könyvekre és a kis revolvert szíve alá szorította. A lövés nem szólt nagyot, a háziasszony egyedül volt az udvaron s mégis meghallotta.

Berohant a szobába. A diák feje hátrahanyatlott és a szájából szivárgott a vér.

Nyomban hívták a mentőket, akik Stern Ernőt bevitték a kórházba. A fiu szüleit értesítették.

Stern Ernő egy levelet hagyott hátra Görög Olga címére. Ezt magával vitte Bodó László rendőrfelügyelő, a ki megjelent a helyszínen s kihallgatta az öngyilkost.

Stern Ernő reménytelen szerelmét emlegette öngyilkossága okául.

Megkérdeztük Görög Olgát is, akit rendkívül izgatottságba ejtett a diák meg gondolatlansága.

— Én nem is ismertem szegényt, mondotta a művésznő. Minden reggel hozta a cselédem a rózsacsokrot, ő maga soha sem mutatkozott.

Az egyik folyosói ablak valóban tele van illatos, friss rózsákkal.

— Legalább meg ne haljon a szegény fiu, tette hozzá részvétellel.

Délután a rendőrség átadta a levelet Görög Olgának, aki megsíratta a kis bolond diákot. Felbontotta a levelet, amely „Szépreményű Görög Olgának” volt címezve. A levél szövegében több helyesírási hiba van.

— Kedves Művésznő!

Kedves szüleimen kívül csak magát sajnálom itt hagyni ebben a nyomorult világban. Kérem ne vessen meg és ne haragudják rám.

Kezeit számtalanszor csókolja

Stern Ernő.

A fiu állapota igen súlyos. Valószínű, hogy nem marad életben.

..HIREK..

Tájékoztató.

Június 10. d. u. fél 6-kor a Szigligeti Társaság évi közgyűlése a városháza disztermében.

Június 19. d. u. 5 órakor. A Kaszinó közgyűlése.

Június 26. d. u. fél 4-kor a belényes-vaskóhi vasut közgyűlése.

Június 29. Kath. Népszövetség nyári mulatsága a Püspök-fürdőben.

* **Személyi hir.** Dr. Lányi József felsz. püspök több heti távollét után tegnap hazaérkezett. Lányi püspök tudvalevőleg a gyengélkedő Radnay besztercebányai püspök helyett volt oda bérmálni.

* **Bary József Élesden.** Bary József törvényszéki elnök tegnap Élesdre utazott a bíróság megvizsgálása végett.

* **Gróf Széchényi püspök az Oltáregyesület kiállításán.** A nagyváradai Oltáregyesület munkakiállítását, amely az egyesület hölgytagjai által készített remek, szebbnél-szebb egyházi ruhák és templomi felszerelések egész tömegét tárja a szemlélő elé, — vasárnap megtekintette gr. Széchényi Miklós v. b. t. t., megyés püspök. A főpásztor nagy érdeklődéssel, kiváló szakértelemmel tekintette meg a remek kézimunkákat s elragadtatásának adott kifejezést azok szépséges, izlésez összeállítására felett, a legnagyobb elismeréssel adózva a nemes cél szolgálatában fáradozó munkálkodó hölgyek buzgalmaért. — Ugyancsak vasárnap debreceni vendégei is voltak a szép kiállításnak. A most alakulóban levő debreceni Oltáregyesület hat tagja utazott át Nagyváradra s megtekintették a kiállítást, amelynek szépsége és gazdagsága méltán meglepte a vendégeket.

* **Lelkészeválasztás Biharon.** Vasárnap töltötték be a szomszédos Bihar községben a megüresedett református lelkesítő állást. A választáson a 25 pályázó közül négynek volt pártja: Tarnóczy Lajos 110, Bódog J. 96, Gyenge J. 67 és Szücs László 1 szavazatot kapott. Abszolút többséget tehát egyik pályázó sem nyert s így a két legtöbb szavazatot nyert Tarnóczy Lajos és Bódog János között új választás volt. A másodsor leadott szavazatokból Tarnóczy Lajosra 165, Bódogra 91 szavazatot esett s így Tarnóczy Lajos pancsovai ségedlelkes választatott meg 74 szavazattal többséggel.

* **Szombat délutáni szünet a M. ált. hitelbankban.** A Magyar általános hitelbank nagyváradai fiókja ezuton hozza ügyfelei tudomására, hogy úgy pénztári, mint üzleti órái szombaton csak déli fél 1 óráig tartanak, míg délután helyiségei zárva vannak. Ezen beosztás egyelőre szeptemberig marad érvényben, azonban fennáll a törekvés a szombat délutáni szünetnek állandósítása iránt.

HERBST

Arany-, ezüst-
ékszer és óra
: áruháza :

NAGYVÁRAD, Fő-utca, Rákóczi-ut 1. sz.
Guttman-ház (Barna Jenő női divatüzlete mellett.)

Mai naptól kezdve vásárolhatni:

Aranyláncok, nyak-
láncok 10, 12, 14 kor.
Gyűrűk 4, 5, 8, 10 kor.
Fülbevalók 2, 3, 4, 6, 8 kor.
Karikagyűrű 5, 6, 8 kor.
Acélórák 4, 5, 6 kor.
Ezüst óra 7, 8, 10 kor.
Arany női óra 20, 25, 30 kor.
Férfi aranyóra 35, 40, 50 kor.

Ingaóra 10, 12, 15 kor.
Ébresztőórák 2, 50, 3, 4 kor.
Valódi ezüst kés és villa 6 pár
18-14 kor.
Órajavítás 1 koronától kezdve.
Ékszerjavítások és átalakítások
olcsón eszközöltetnek.
Szemüvegek beteg szemekhez or-
vosi recept nélkül kaphatók.

* **Az Est utcai elárúsítását betiltották.** Tegnap reggel az egész város számos üzlethelyiségében kifüggesztett plakátok jelentették a közönségnek, hogy „Az Est” utcai elárúsítását betiltották. A tilalom állítólag arra vezethető vissza, hogy a kormány izgatónak találta azt a hangot, amelyen „Az Est” Gerő százados parlamenti kardafférjáról írt.

A rendőri sajtóiroda jelenti; Miután a belügyminiszter ur 59431—1913. évi B. V. a. számú körrendeletével az „Est” című újság utcai elárúsítását megvonta, a rendőrkapitányi hivatal az utcai elárúsítás megakadályozására szükséges intézkedéseket a mai napon megtette.

* **Fuchs István halála.** Fuchs István, a budapesti tőzsde főtitkára a fővárosban elhunyt. Fuchs István, aki előbb a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszék bírója volt s 1903-ban lépett át a tőzsdéhez, mint főtitkár, — nagyváradi származású, néhai dr Fuchs József volt kórházi igazgató fia volt; itt végezte iskoláit.

* **Széchenyi püspök a Quo Vadis előadásán.** A nagyváradi Vigadó mozgószínházban most mutatják be Sienkiewicz nagyhatású regénye után készült mozgófényképet: Quo Vadist, amely pompás filmen mutatja be Nero császár kegyetlenségének egy részletét. Vasárnap gróf Széchenyi Miklós v. b. t., megyés püspök külön előadásban megtekintette a világhírű darabot. Az előadáson a megyés püspökön kívül jelen voltak a püspöknek jelenleg itt időző magas vendégei, előkelő főúri rokonsága, továbbá az udvari papság és a növendékpapok. A megyéspüspök nagy érdeklődéssel kísérte a megrázó képsorozatot s a legteljesebb elismerés hangján nyilatkozott a remek képekről, amelyeken a régi Róma és Nero császár életének egyik legborzalmasabb része családiaságig hűen elevenedik meg.

* **Gyászhir.** Résztvétel értesülünk, hogy egyik derék nyomdászunknak, Borsos Antalnak a halál elragadta 7 hónapos kis fiát. A temetés ma délután 4 órakor lesz a Galamb-utcai 11-es számú gyászházból.

* **Hölgyek figyelmébe!** Schmidt női fodrásznál — Rákóczi-ut 5. sz. alatt készülnek a legelegánsabb divatfrizurák — továbbá valódi prima hajból mindennemű hajmunkák — u. m. parókák, transzformatiók már 60 K-tól feljebb, divatbandó, hullámrész stb. Lemoshatatlan hajfestés, ondulatió, hajmosás manicűr. Telefon 11—98.

* **Vizsgai leányka ruhák** legnagyobb választékban, Hevesi „Párisi divatruházában” Zöldfa-u. a cég e hó végéig nagy blous vásárt rendez, grenadin és madeiro blousok K 3-50.

AZ EST utcai árusításának beszüntetése folytán tisztelettel értesítem az EST olvasó közönségét, hogy az olasz városrészre nálam megrendelhető s azt a vonat megérkezése után azonnal házhoz szállítatom. Megrendelhető lev. lapon vagy telefon útján. Tisztelettel: **Színházi tőzsde. Telefon 772.**

Értesítés.

A mai naptól kezdve házhoz szállít a Schlauch-téri kioszk mindennap jegeskávét és fagyaltot, kisadag fagyalt 24, nagyadag fagyalt 30 és jegeskávét 30 fill. Megrendelések naponta bármely órában el lesznek intézve. MAGYARI BÉLA hírneves cigányzenekara szórakoztatja a n. érd. közönséget ünnep és vasárnap.

* **Ridzyk József** épület- és műlakatos Nagy-Várad Rákóczi-ut 20. (Lévai M.-féle házban.) Javítások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden e szakmába vágó épületmunkát a leggyorsabbtól a legdiszesebb kivitelig, terv és rajz szerint. Szegecselt vasoszlopok, tüvegázak, vastetők, vasablakok, tűzmentes vasajtók, sirkerítések, üzleti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Lev.-lap hívásra azonnal megjelenek.

* **Két jogász sétál a városban,** szemben találják magokat egy régi ismerősükkal Pista barátjukkal, a mint ránéznek feltűnik előttük, a barátjuknak elégáns felöltője van, a melyet hallatlan olcsó árban szerezhet be mindenki **Nagy Sándor** férfi divatruha kereskedésében a **Zöldfa-utcán,** passagé-kapu mellett

* **ÓRIÁSI CSŐD**-ben sem lehet ridicült, játékot, ajándéktárgyat, nyakkendőt, hajtüket, pénztárcát és diszmuáruat zlesőbban venni, mint a **Parisi Bazárban, S&S** alatt.

* **Hölgyek kényelmére** bevezette a telefont, hogy a fürdő szezonra gyorsabban lehessen hölgyeinknek a megrendeléseket feladni a **Mille Juliette** fűző-teremnél Nagyvárad Színház-u. 4. Emke mellett. **Készít:** legújabb divatu fűzőket, haskötőt, melltartót, egyenestartót stb. **Allandó nagy raktár fűzővédőkben.** Telefonszám 827.

* **38 ik Rácz Laci** női zenekara a **Korona-kávéházban.** Ma és minden este a Korona-kávéházban egy elsőrangú fővárosi női zene- és énekkar hangversenyez a híres **Neszmélyi** karmesternő vezetése alatt naponta változatos műsorral. A társulat magánszámokkal működik közre, a gazdagon összeállított műsorból kiemelendő a «Budapesti vigléányok» című operett, melyet **Neszmélyi** Bözsike prim énekesnő énekel, a hangverseny kezdete este 8 órakor, szabad bemenet. Szíves pártfogást kér **Neszmélyi** karmesternő.

* **Naponta friss Cseresznye! Öszibarack!** Idei termésű ausztráliai fajalmák. Kiváló finom fajborok, jégbehűtött kőbányai szalon és maláta sörök. **MERTZ NÁNDOR** csemegé üzletében, Körös-utca. Telefon 448 sz.

* **Hölgyek** szíves figyelmébe ajánlom női-kalap különlegességi üzletemet. Bécsben és Budapesten a legelső szalonokban működtem. Mély tisztelettel **Braun Margit** Rimánóczy-u. 1.

* **Ingtatlan eladás.** Nagyteleky-utca 31. szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes föltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r.t.

* **Zombor Sándor** sebész-orvosi műszer, kötszer és testgyenesítő gépek készítője. Nagyváradon, Nagy Sándor-utca 17. sz. alatt, ahol villany erőre berendezett műhelyében készít mindenféle fém-csiszolást, nikkelezést és minden e szakmába vágó munkát jutányos-árban, levelekre válasz.

* **Utások,** Félix- és Püspökfürdőbe monni szándékozók figyelmébe ajánljuk Serác Aurél sörsernokát (Váradvelencei állomásnál) hol a közönség kényelmére modern nyári fedett terraszok állanak rendelkezésre, amelyekben naponta frissen csapolt Dréher-sör és dupla maláta sör, kitűnő borok, izletes hideg és meleg ételek kaphatók.

Elsőrendű modern hölgyfodrászterem a

Rammingeré

színházi és hölgyfodrász

szemben a színházzal.

Telefon 1076.

Telefon 1076.

* **A kocsitartó** közönség szíves figyelmét felhívjuk **ÜVEGES JÁNOS** kerékgyártó munkáira Bátorhy-u. 9 sz. **Jutányos árak.** Meghívásra azonnal megjelenek.

OCCASSIO ELADÁS
a tavaszi idényre

Tátray Gusztáv
kézimunka üzletében

Rákóczi-ut 4.

Telefon 783. :: Telefon 783.

* **Szandál** 20—25 számig 2 korona; 26—28-ig 2 K 60 f., 29—34-ig 3 K 20 f., 35—42-ig 4 K, női párti félcipők 3 koronától kezdve; férfi chevrau vagy boksz cipő 8 korona, szalma és posztó kalapok, fehérneműek legolcsóbb beszerzési forrása. Állandóan párti vételek Fekete Jenőnél Szent János-utcán, Kispipa mellett.

* **Téli ruhákat** u. m. bundák, szörme és plüs kabátokat, szőnyeget stb. nyári gondozásra elvállalunk felelősség mellett javítással együtt **Hatvany** és **Szentmiklósy** szűcsök, Nagy Sándor-u. 1.

* **A Bémer-téri** Cukorka-Bonboniere **BENEDEK TESTVÉREK** fiók üzletében legfinomabb cukorkák, kávék, teák kaphatók.

* **Elsőrendű** uri-, női- és papi szabóság a Rákóczi-uton, bel- és külföldi szövetkülönlegességek, a melyekből rendkívül kedvezményes árban készítünk bármilyen ruhadarabokat mindég a legutolsó divat szerint. Elvállalunk costumök készítését már harminc koronától kezdve. Szíves megkereséseket kérnek **Biró László** és **Társai** uri-, női- és papi-szabók Rákóczi-ut 22. Telefon 832.

Engel Dezső

vizsgázott fogtechnikus

Lakását Bémer-térre (EMKE kávéház emeletére) helyezte át.

* **FELHÍVJUK** a nagyérdemű hölgyközönség szíves figyelmét a **most megnyitott Rácz és Vass** női divatszalonban készülő eredeti **angol kosztüm** és **felöltőkre.** Mérsékelt árak. Nagy Sándor-u. 17.

* **Modern fényképészet.** Főváros mintára berendezett modern fényképészeti műtermemet f. é május 1-től **Szent János-utca 3. szám** alá helyezem át. Felvételek jutányos árban egész nap és este 9 óráig villanyfény mellett is eszközöltnék. Külön **nagyítási műtermet** is rendeztem be, hol életnagyságu képek 7 koronától kezdve megrendelhetők. Minden egyes kép tökéletességeért felelősséget válllok. Céлом ez által kizárni azokat a silány produktumokat városunkból, melyeket a nagy közönség **utánvételes megrendelés** útján kénytelen elfogadni. Nyers nagyításokat amatőrök és szakemberek részére nagy árkedvezményben készítek. Tisztelettel **Szabó Dénes** fényképész.

Vigyázat!!

DIÓSY SOMA
(DIÓSY MISKA)

GIMFESTŐ, ZOMÁNTÁBLA KÉSZÍTŐ

EMKE és PANNONIA KÖZT

ROSENZWEIG MIDERES MELLETT VAN

TELEFON 839 SZ.

TÓTH JÓZSEF

épület és műbutor asztalos Nagyvárad,
Szilágyi Dezső-utca 12. Lakatos-ház.

A legjutányosabb árszámítás mellett készit mindennemű épület portál és műbutorasztalos munkákat, valamint javításokat a legizlésebb kivitelben.

Tervek- és költségvetésekkel díjtalanul szolgálók.

x **Uj fakeskedés. 2 kor. 20 fillér**
100 kiló kiszáritott, fűrészelt aprított bükkfa házhoz szállítással. Iroda: Atlasz József Várház-u. 31/b.

* **Beiratások az énekiskolába.**
Bleyerné Garzó Adél urnő énekiskolájába (Deák Ferenc-utca 13.) a beiratások június hó 1-től 15-ig eszközöltek.

x **Csödtömög eladás!** A v. b. Róna Andor cég csödtömögöt Róth József csipke áruház tulajdonosa megvette.

x **Ismét érkeztek** elegáns modell-kalapok UJ-HELYI RÓZA Rákóczi-utcai üzletébe, finom gyászkalapok és fáttyok is kaphatók. Telefon 130.

POVAZSÁN JÓZSEF

hatóságilag engedélyezett
electrotechnikai vállalata
Nagyvárad, Bazár épület,
színház oldal.

Telefon 525.

Telefon 525.

Régiségeket, műtárgyakat és
mindenféle alkalmi vételeket
veszek, eladok és becsülök.
Házhoz is megyek.

STERNBERG J. Szt. László-tér
Kishidő.

x **A városban** számtalan esetben lehet csoportosulásokat látni, amint a hölgyek tanácskoznak egymás között azon a hallatlan olcsó árban forgalomba hozott **harisnya és keztyű cikkek**en, amit **Ungerleider Salamon** harisnya és keztyű áruházára árusit Nagy-Váradon, Szent János-utca 4. sz. alatt.

x **Az „Erdélyi Kereskedelmi és Automobilforgalmi r.-t.”** itteni fiókja június hó 1-én **Körház-utca 6. sz.** alatt modernül berendezett, újonnan épülő **GARAGE ÉS JAVITÓMŰHELYT** nyit meg. A garage és javítóhely felszerelése és kiállítása minden követelményeknek megfelelő lesz. A társaság eme új vállalkozása automobilista körökben általános meglepedést kelt, annál is inkább, mivel Nagyváradon és az egész megyében ily szakszerűen berendezett garage és javítóhely az autotulajdonosok között régen érzett közük-séget pától.

Szöllőgazdasági cikkek:

kékkő, raffia, kénmáj, fonal,
ajtó-viasz és pamut, rézkénpor,
bordói por legjutányosabban a

WURST JÓZSEF

cégnél szerezhetők be.

Valódi **Chassala szandálok**, amerikai **tennis cipők** és szabadalmazott **tennis ingek** kizárólag

REICHARD áruház

cégnél kaphatók.

x **Csödtömög eladás.** KLEIN SÁNDOR és VILMOS esödtömögéhez tartozó fiók-üzletekből az áruk u. m.: 5000 drb. ridikül kerül eladásra 1 kor.-tól feljebb. Vásznak prima minőség végenként 8 kor. 90 fill. Női színes ernyők 280 fillértől. Női és férfi harisnyák ugyszintén gyerek zoknik hallatlan olcsó árban lesznek kiárusítva Rákóczi-ut 18. sz. alatt.

* **Kossuth-utca 6. sz. ház emeletén** a Körös felőli oldalon modern háromszobás lakás mel- lék helyiségekkel november 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

Értesítés.

A „Kereskedők Magántisztviselők és Háztulajdonosok Közönye” a külföldi nagyvárosok mintájára

ingyenes elhelyező osztályát díjtalanul

a nagyközönség rendelkezésére bocsájtotta. El- helyezést nyerne: minden szakbeli kereskedelmi alkalmazottak, hivatalnokok, könyvelők, pénztá- rosok, gyakoronok, gazdatisztek, házfelügyelők stb. stb. nemre való tekintet nélkül.

Az alkalmazást keresők felhivatnak, hogy naponként d. e. 11-12-ig és d. u. 3-4 ig jelentkezzenek a Szacsvey u. 12. sz. irodában.

Olcsó gyógykurák itthon.

Hüléses, csúzos, rheumás fájdalmak el- len iszap, forró lég, fenyő-fürdők. Ál- matlanság ellen villanydelej gyógyítás, hízaló, soványító kurák.

Nem kell okvetlen gyógyfürdőbe utazni, mert Nagyváradon is tarthatók a gyógykurák.

Dr. Kász Ödön sanatóriumában

Szilágyi Dezső-u. 7. Telefon 639. Bejáróknak egész nap nyitva. Benlakóknak olcsó pensio.

SZÍNHÁZ**Heti műsor:**

Kedd: Bob herceg. („B” bérlet 68.)
Szerda: Bob herceg. (Utolsó „C” bér- let 70.)

Csütörtök: Ártatlan Zsuzsi. (Sz. Szöllőssy Rózsi fellépte „B” 69.)

Pénteken: Asszonyfaló. (Utolsó „B” bér- let 70.)

Szombaton: Cabaret. — Parasztbecsület. (Medgyaszay Vilma fellépte.)

Vasárnap: Éva. (Medgyaszay Vilma fellépte.)

Hétfő: Cabaret. Parasztbecsület. (Med- gyaszay Vilma utolsó fellépte a kőszin- házban.)

Hétfő este a nyári szinkörben: A mumus.

Bob herceg. Dacára a nyári hőség- nek, a színház csaknem egészen megtelt Huszka és Martos bájos operettjére. A cim- szerepben Horváth Mici kapott megérdemelt tapsokat ügyes, eleven játékaért. Igen rokonszenves Bob herceget mutatott be. Sikerült Leövey humoros Pomponiusza és Tompa hopmestere. Sebestyén Irma, Szarvasi és mint

régi jó ismerős: T. Pogány Janka királynéja is mindenben hozzájárultak a repriz sike- réhez.

A t. bérlők figyelmébe. A Szigligeti színház igazgatósága közli: Ma, kedden este a 68-ik „B” bérletben kerül színre a Bob herceg, míg a Szerdai elő- adás utolsó „C” bérletben (70) fog menni.

IRODALOM

□ □ □

Bunyitay Vince kéziratai. Öröm- mel vesszük azt a hirt, hogy a nagyváradi lat. szert. székeskáptalan készséggel adott helyet levéltárában **Bunyitay Vince** prelátus kanonok történelmi becsü kéziratainak. Bu- nyitay Vince igen sokat dolgozott, de szek- rényei még mindig tele vannak becses jegy- zetekkel, egész kötetek anyaga fekszik kéz- iratban s az ősz tudós biztos helyre akarja tenni ezeket, hogy esetleg felhasználhatók legyenek. Dr. **Karácsonyi János** kanonok terjesztette elő a káptalan ülésén **Bunyitay Vince** kérelmét és a káptalan **Karácsonyi Jánost** és **Kollányi Ferenc** kanonokat bizta meg, hogy a jelzett kéziratosokat, adatokat és levelezéseket átvegyék és elhelyezzék.

EGYESÜLETEK

□ □ □

A tűzoltószövetség közgyűlése.

A biharmegyei tűzoltószövetség vasárnap tar- totta meg rendes évi közgyűlését és pedig a székelyhidi önkéntes tűzoltók meghívására **Székelyhidon**. A közgyűlésen mintegy 600 tűzoltó vett részt. Vasárnap reggel gyakor- latokat tartottak a tűzoltók. A gyakorlótéren megjelent **Fráter Barnabás** alispán és **Lukács Ödön**, akik előtt 500 tűzoltó diszelve- nulást rendezett. Hatalmas sátorba vonultak ezután, ahol megtartották a közgyűlést. **Lukács Ödön** megnyitó beszéde után jelentések kö- vetkeztek. A tisztviselők választásánál el- nöknek **Lukács Ödönt**, alelnöknek **Fándly Józsefet**, titkároknak **Mezey Gyulát**, **Heringh Sándort**, pénztárnoknak **Grácz Lajost** vá- lasztották meg. Délben 550 teritékü ban- kett volt.

A nagyváradi Erzsébet böl- csőde egyesület vasárnap tartotta köz- gyűlését, melyet választmányi ülés előzött meg, melyben **Fetszer Antal** felsz. püspök elnökléte alatt részt vettek özv. **Grunwald Henrikné**, dr. **Hoványi Gyuláné**, **Gabriely Lajos**, dr. **Hoványi Géza**, dr. **Hoványi Gyula**, **Imrik Zoltán**, dr. **Karácsonyi János**, dr. **Mol- nár Imre**, **Schweiger Ede**, **Tóth Imre**, dr. **Vueskies Gyula** választmányi tagok és **Bö- szörményi Géza** egyleti titkár.

Ez egyesület, mely minden zaj nélkül, de annál áldásteljesebb működést fejt ki városunkban három intézetet tart fenn, és pedig a **Teleky-utcai** irgalmas nővérek inté- zetében egy óvodát, melyben naponkint át- lag 150 gyermek nyer elhelyezést; s ez in- tézet bölcsődéjében naponkint átlag 53 cse- semő részesül az intézet jótékonyágában.

A **szent Vincze** intézet óvodájában pe- dig yaponkint átlag kétszázán felül járnak, míg a bölcsődében naponta 25-30 gyermek fordul meg.

Végre a v.-velencei bölcsődébe naponkint 16-18 gyermek nyer ápolást.

Megjegyzendő, hogy a három intézet

bölcsődéjében a csecsemők kora reggeltől késő estig vannak elhelyezve, hol teljes elátásban, mosásban részesülnek az Irgalmas nének részéről minden díjazás nélkül s a gyermekek szülői nyugodtan mehetnek munkára mindennapi kenyerüket megkeresni s ha a gyermekek megbetegesznek, ingyenes orvosi ápolásban is részesülnek.

De ezenkívül az óvodákban a karácsonyi ünnepek alkalmából igen sok gyermeket látnak el az Irgalmas testvérek ruhával, cipővel.

Az egyesület azon terve, hogy Csillagvárosban is fog bölcsődét és óvodát felállítani, közeleg a megvalósuláshoz. Van már telke is a nagyvárad i. sz. káptalan jóvoltából. Építési költsége is szaporodott Gabriely Lajos kanonok 10,000 koronás és Vinkler Jozefa 500 koronás alapítványával, s ha az egyesület hozzájut boldogemlékü Szaniszló Ferenc püspök 2000 frtos hagyományához, melyet várad-olaszi óvodára szánt, s mely hagyományi összeg 30,000 koronán felül szaporodott: az egyesület pénztára ebben a helyzetben leendő, hogy e hagyományi összeg jövedelme a várad-olaszi óvoda fenntartására fordíthatja, egyéb jövedelméből s tőkéjéből felépítheti a csillagvárosi intézetet, s azt képes is leendő fenntartani.

Ez intézetre különben is nagy szükség van, mert e városrészben nagyon sok a szegény családos ember, kiknek gyermekei valóban rá vannak szorulva a gondozásra.

A közgyűlés öröndetes tudomásul vette, hogy a fentirt alapítványokon kívül gróf Széchényi Miklós megyés püspök 500 koronát, a nagyvárad i takarékpénztár 50 koronát adományozott az együletnek. A csillagvárosi óvoda közveési költségét 147 koronában Fetser Antal elnök sajátjából kifizette.

Az egyesület vagyona készpénzben, takarékbetétekben értékpapirokban az 1912. év végén 103,177 kor. 58 fillért tett ki.

Vége a közgyűlés Géczy Lajosné elnövezése folytán megüresedett választmányi tagsági helyre egyhangulag Winkler Jozefint választotta meg.

REPORTÁZS

Döntő mérkőzés Debrecenben

A NAC megnyerte a bajnokságot.

Kemény próba elé volt állítva a NAC az elmúlt vasárnap. Azt a nehéz feladatot kellett megoldania, hogy az elvesztett és keserű emléktű városközi mérkőzés után Debrecenben, idegen pályán kellett megvívnia utolsó mérkőzését erős ellenfelével a DTE-vel.

A mérkőzés dicsőséges sikert hozott a NAC-nak s ezzel Nagyvárad városának, mert a bajnokság sorsa is ettől függött. A KAC nagyon szép stílusban, veretlenül, óriási goalarányával jutott a bajnoksághoz.

Mintegy 100 kísérvél érkezett a NAC vasárnap közvetlen a verseny előtt Debrecenbe. A DTE biztosra vette a győzelmet. Nálunk is nagy volt a harcokészség és önbizalom. Idegesen izgatott nagy közönség előtt folyt le az érdekes meccs. A verseny előtt heves zápor zuhogott, mely az előbb kiálló várad i csapatot bőrig áztatta, míg a debreceni csapat szárazon állt ki. A miénk a nagy céltől hevitve rendkívül lelkes, agilis játékot produkáltak mindkét félidőben. Egész játék alatt fölényben volt a várad i dresz.

A döntő két goalt Strasser biztos lába lötte. A debreceni a második goal után tom-

boló lármával, dühöngve tüntetett a bíró ellen s tüzelte a DTE-t. A debreceni csatársor elég jól dolgozott, de a NAC védelmével nem birt. Leghősiesebb munkát végzett Kucsera, Strasser és Kürschner. Főleg ezeknek szívós akaratereje juttatta diadalra a NAC, de minden ember helyén volt. Jakobovits nagyszerűen védte a hálót. A meccs után sport nótákat énekelve, diadalmenetben bankettra vonultak a várad iak, melyen a debreceni sportegyletek képviselői is gratuláltak az immár bajnok csapatnak a győzelemhez. A társaság, mely folyton ünnepelte Pásztort, Kürschner Dórit és Kucserát, éjjel 2 órakor dalolva egy csapatban jött be a városba.

ZENE-ÉS MŰVÉSZET

Hangverseny a Katolikus Legényegyletben. Folyó hó 15-én d. u. fél öt órakor a katolikus legényegyletben dr Vucskics Gyula kanonok tiszteletére Krempl Ferenc zenetanár működésének 10 éves évfordulója alkalmával növendékhangversenyt rendeznek. A hangversenyre jegyeket Láng József kereskedésében és Krempl Ferenc zenetanárnál lehet előre váltani. Helyárak: ülőhely 2 korona, állóhely 1 korona, diákoknak 60 fillér.

Műsor:

1. Dichter n. Bauer nyitány. v. Suppétől. Hegedűn Winkler Lajos, zongorán kíséri tanára: Krempl Ferenc.
2. Fleur des Alpes v. Francois Behrtől. Zongorán 4 k. László Béla és tanára: Krempl Ferenc.
3. Rottkappchen Hermann Wenceltől Spanisches Ländlerchen v. Franz Behr zongora solo Winkler Ilonka.
4. Trovatore Fantasia Verditől. Hegedűn Ujvári Miklós, zongorán kíséri tanára: Krempl Ferenc.
5. Vögleins Morgengrass. Zongora solo: Oláh Bözsike.
6. Fleur de May. Zongora szóló: Klöss Fritzi.
7. Lombardi Fantasia. Hegedűn Ujvári Imre, zongorán kíséri Krempl Ferenc.
8. Mozart Serenata zongora solo Goldfedén Sidi.
9. Zigeuner Weisen Fantasia Sanasatótól. Hegedűn Winkler Lajos, zongorán kíséri tanára Krempl Ferenc.
10. Meyen Serenata zongora solo Silbermann Annuska.
11. Feilchen aus Abbazier. Hegedűn előadják Nussbaum Klárka, zongorán kíséri tanára: Krempl Ferenc.
12. Fur Elise Bethoffentől. Minuten keröng Chopintól Kemény Olga.
13. Rigoletto Fantasia Opera de Verdi. Hegedűn Winkler Tibor, zongorán kíséri tanára: Krempl Ferenc.
14. Zingaresca Gustav Ellertontól. Hegedűn Széles Kálmán, zongorán kíséri tanára Krempl Ferenc.
15. Barcarolle Hoffmann meséből. Hegedűn Nussbaum Klárka, Széles Kálmán, Ujvári Imre, László Bandi, Winkler Tibor, Cello Krempl Feri, zongorán kíséri Oláh Bözsike.
16. Liebestraum nach dem Balle Intermezzo Cibulkától. Előadják az összes tanítványok. Zongorán kíséri Klöss Fritzi és Kemény Olga.
17. Avangma ünnepi induló Krempl Ferenctől. Nagyságos és főtisztelendő dr Vucskics Gyula kanonok urnak tisztelettel ajánlva. Előadják az összes tanítványok, zongorán kíséri Winkler Lajos.
18. Magyar Hymnus előadják az összes tanítványok, zongorán kíséri Silbermann Annuska.

IGAZSÁG SZOLGÁLTATÁS

Dr Nagy György, mint védő.

Érdekes vendége volt tegnap Nagyváradnak, dr Nagy György a magyar köztársasági párt elnöke személyében, aki egy köztársasági perben, mint védő jelent meg a nagyvárad i esküdbíróság előtt.

Dr Makay Márton szeghalmi ügyvéd volt a vádlott, ismert köztársasági érzelmű ügyvéd, akit Csényi Dezső főszolgabíró nyomtatvány útján elkövetett becsületsértéssel vádolt, mert az ügyvéd a szolgabíró egy rendeletét mellyel még a darabonturalom idején betiltott egy márc. 15-iki gyermek-ünnepélyt, erős hangon kritizálta még pedig plakátokon.

Dr Nagy György védő kérésére a bíróság elrendelte a bizonyítást és a tárgyalást elnapolta.

TÁVIRÁTOK

Zepplin Bécsben.

Bécs, június 9.

(Saját tudósítónktól.) Egy óra negyven perckor Zepplin léghajóját ágyudörgéssel jelezték. A léghajó megérkezését a király kastélya erkélyéről nézte végig. A léghajó a királynak úgy fejezte ki hódolatát, hogy mélyen leereszkedett s első részét a park tisztásán csaknem földig hajtotta. Ezután a közönség nagy ovációja közben keletfelé elröpült.

A pápa Vilmos császárnak.

Budapest, június 7.

Kölnből táviratozzák, hogy a Kötniche Zeitung jelentése szerint a pápa Vilmos császárnak uralkodói jubileuma alkalmából kéziratban fogja szerencsekívánataij kifejezni.

Háboru lesz a Balkánon.

Szófia, jun. 9.

Danev mint miniszterelnök követelni fogja a szövetségi szerződéseknek fontos megtartását. A négy balkáni miniszterelnöknek konferenciája kétségessé vált, mert a görögök múlt szombat Szaloniki város egyik vasúti állomásáról, amelyet eddig bolgárok tartottak megszállva, elkergették a bolgár csapatokat és másrészt a szerbek provokálása immár egyenesen türethetetlen kezd lenni. Egyik fél sem akar engedni s mindegyik készül a háborúnak megkezdésére. Itteni politikai és diplomáciai körök azt mondják, hogy a Szerbia és Görögország ellen való háboru a Gesov-kabinet minden békés szándéka mellett is teljességgel elkerülhetetlen.

A háborus veszedelem még sohasem volt akkora, mint most. Az egész lakosság izgatottsága leírhatatlan. A szerb hatóságok nem engedik meg a táviratok továbbítását. Tegnap óta szigorúsított háboruállapot van a fővárosban minden kaput kilenc után be kell zárni.

NYILTÉR

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jó akaróink, barátaink és ismerőseinknek, akik néhai Weingartner Andornak, a biharmegyei gazdasági egyesület titkárának halálával bennünket ért csapás alkalmával vigasztaló részvételükkel felkerestek, mélyen érzett hálánkat ez uton is kifejezzük.

A gyászoló család.

KORN és SCHUBERTH

toilet- és divat festőművészek

megérkeztek.

Műterem: **ERZSÉBET-LIGET**
INCZE-VILLA.

Ujdonság! Ujdonság!

Bármilyen kalapok és napernyők különleges művészies mosható festékekkel leendő megfestése.

Irodai órák: reggel 8-9-ig
" " délután 2-3-ig
" " este 7-9-ig

Szülők figyelmébe!!!

ajánljuk a „DONÁT-féle ker. magántanfolyamot“ ahol mindazon tanulók, akik az iskolában nem tudták a kereskedelmi tantárgyakat elsajátítani, okvetlenül — különös kipróbált módszer alapján — a kereskedelmi életben szükséges tudományt megszerezhetik. Különösen kiemeljük, hogy a kereskedelmi tantárgyakban: ugymint „egyszerű és kettős könyvvitelben, magyar és német levelezésben, ker. számtanban, váltótanban“

érettségire is előkészítünk.

Június hó 1-én az összes tantárgyakban különösen gyors-, gép- és szépírásra **új tanfolyam kezdődik.**

Egész nyáron át nyitva. — Beiratások naponta! A tanfolyam vezetője:

DONÁT KÁROLY
Szabadság-utca 3.

Dr. Nagy Mihály

ügyvéd, irodáját

Ritoók-utca 12. szám alatt
megnyitotta.

KÖZGAZDASÁG

Gabona üzlet.

Októberi buza	— — —	11.48
Októberi rozs	— — —	9.35
Juliusi tengeri	— — —	8.01
Aug. tengeri (1913)	— — —	8.11
Tengeri 1914 májusra	— — —	7.63
Októberi zab	— — —	8.47

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitelrészvény	—	816.25
Osztrák hitelrészvény	—	624.75
4 ^o /o-os koronajárjék	—	81.65
Osztr. magy. államv.	—	716.—
Jelzálogbank	—	424.—
Leszámitoló és pénzváltó	—	512.—
Hazai bank	—	281.25
Magyar bank	—	546.—
Keresk. bank	—	3630.—
Rimamurányi	—	696.50
Salgótarjáni kőszén	—	752.—
M. Ált. Kőszénbánya	—	1040.—
Közuti vasut	—	643.50
Városi villamos	—	362.50
Adria	—	538.—
Atlantika	—	—

A szerkesztésért felelős:
Dr. VUCKICS GYULA.

Melocco Péter cementárugyár és építés vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyváradfióktelep: Szőlős-u. 16.

Telefonszám 11-38.

Telefonszám 11-38.

Gyárt: Szabadalmazott géppel gyártott karmantus portlandcement csöveket az összes szabványos méretekben és az ahhoz való idomdarabokat, csömöszőt és vasbetétes, valamint portlandcement csöveket, kútgyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, műkö- és cementárugyár. Beton és vasbeton építési vállalat.

Elvállal: Utcák és házak csatornázását, hidak és vízmedencék szakszerű építését. Nagyobb vállalatoknál **tervekkel és költségvetéssel szolgál.**

Meghívást az ország bármely részéből elfogad

Fürdői menetrend.

NAGYVÁRAD—PÜSPÖKFÜRDŐ

	reggel	d. e.	d. u.	d. u.	este
Nagyvárad ind.	7 49	9 50	2 19	4 39	8 11
V.-Velece	7 59	10 00	2 29	4 49	8 22
Rontó	8 16	10 16	2 46	5 06	8 42
Püspökfürdő érk.	8 21	10 21	2 51	5 11	8 44

PÜSPÖKFÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

Püspökfürdő ind.	8 59	10 59	3 29	7 11	9 29
Rontó	9 04	11 04	3 34	7 16	9 34
V.-Velece	9 17	11 19	3 47	7 31	9 46
Nagyvárad érk.	9 27	11 29	3 57	7 41	9 57

Vasárnap és ünnepeken egy külön vonat közlekedik, mely Nagyváradról indul d. e. 11:45 perckor, Püspökfürdőbe érkezik d. u. 12:15 perckor, Püspökfürdőből indul d. u. 12:50 perckor Nagyváradra érkezik d. u. 1:21 perckor.

NAGYVÁRAD—FÉLIX-FÜRDŐ.

	d. e.	d. e.	d. e.	d. u.	este
Nagyvárad ind.	8 00	10 01	2 30	4 50	8 31
V.-Velece	8 10	10 10	2 40	5 00	8 41
Rontó	8 26	10 26	2 56	5 16	8 56
Félix-fürdő érk.	8 33	10 33	3 03	5 23	9 03

FÉLIX FÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

Félix-fürdő ind.	8 40	10 39	3 10	6 50	9 10
Rontó	8 47	10 46	3 17	7 08	9 17
V.-Velece	9 00	10 59	3 30	7 20	9 30
Nagyvárad érk.	9 10	11 09	3 40	7 30	9 40

Vasárnap és ünnepeken ezenkívül indul még egy vonat a Félix-fürdőbe délelőtt 11 óra 54 perckor és onnan vissza Nagyváradra érkezik 12 óra 33 perckor.

* Csak bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.

A jó bornak

nem kell czéger

mondják még ma is a régi öregek! Hogy mennyire igazok van, eléggé bizonyítja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult ujonnan berendezett étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kötő saját termései borai, **előzékeny kiszolgálás**, szolid polgári árak. **Abonensek naponta felvételnek.**

A Szent László-nyomdában

az egyházmegyei főtanfolyamok által a róm. kath. népiskolák számára összeállított minta szerint

HETI ÓRAREND-ek

már kaphatók és pedig:

- teljesen osztott iskolák számára (minden egyes osztály külön-külön) dbja. 16 fill.
- részben osztott (két osztály együtt) iskolák számára 20 fill.
- részben osztott (három vagy négy osztály együtt) iskolák számára 20 fill.
- csztatlan (hatosztály együtt) iskolák számára 20 fill.

A megrendelésnél a fentebbi megkülönböztetések és az egyes csoportok szerinti példányszámok pontos feltüntetését kérjük.

JOZSEF-körút 15. Fényképes hangszerárjegyzék ingyen. Öväs! Figyelem a pontos címre és házszámra.

UJDONSÁG! Csodaréztrombita!

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta bármilyen nótát játszani. A „Csodaréztrombita” rendkívül erős, vastag sárgarézből van készítve, könnyen fújható, 45 cm. hosszú, szép, tartós billentyűkkel ellátva. Ara tokkal, iskolával és egy hasznos ajándékkal

csak 6 korona
Wagner a hangszerkirály

országserzte elismert elsőrendű hangszerárúháza, BUDAPEST

Nagyvárad város árvaszéke.

8687/1913.

Árverési hirdetmény.

A kiskoru Nemes Anna tulajdonát képező, nagyvárad 658 sz. betét 3028, 3029 hrsza. Körös utcai belterületi házból álló ingatlan Nagyvárad város árvaszékének 8687/1913 sz. véghatározata alapján önkéntes árverésen elfog adatni.

Kikiáltási ár: 40000 korona.

Az árverés a városi árvaszék hivatalos helyiségében (Városháza, II. em. 40.) 1913 jun. 25-én, d. e. 11 órakor fog megtartatni.

Az iratok ezen határnapig a hivatalos órák alatt az árvaszéknél (Városháza, II. em. 40. sz.) megtekinthetők.

A venni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10 %-át azaz 4000 koronát a városi pénztárba bánatpénzül az árverés határnapjáig befizetni. Az erről szóló nyugtát az árvaszék kiküldöttjének kezeihez az árverés alkalmával átadni, vagy legkésőbb az árverés alkalmával közvetlenül letenni, továbbá az árverés megkezdésekor a jelen árverési hirdetményt és feltételeket sajátkezűleg aláírni.

A kikiáltási árnál magasabb ajánlat esetén az ajánlattétvő bánatpénzét a megígért összeg 10 %-áig kiegészíteni köteles.

A bérszerződések felbontásáért a kiskoru sem a vevővel, sem harmadik személyekkel szemben nem szavatol.

A kiskoru az ingatlanok a telekkönyvben kitüntetett térmértékéért nem szavatol.

A tett ajánlat a venni szándékozók ajánlat tételekor azonnal és feltétlenül, a kiskort csak akkor kötelezi, ha az árvaszék a tett ajánlatok felett már határozott, illetve azok egyikét elfogadta, és az e tárgyban hozott véghatározata jogerőre emelkedett.

Az árvaszék a tett ajánlatokhoz kötve nincsen, azok között szabadon választhat és ha a kiskoru érdeke úgy kívánja, egyiket sem fogadja el.

Az ajánlat elfogadása után, illetve az idevonatkozó véghatározat jogerőre emelkedésétől számított 30 nap alatt tartozik vevő a megajánlott vételárat Nagyvárad város gyámpénztárába befizetni. Tartozik továbbá ugyanezen idő alatt a városi árvaszék tiszti ügyészenél az adás-vételi szerződés elkészítése végett, valamint az ingatlan tehermentesítése céljából jelentkezni.

Ha az ajánlattétvő ezen kötelezettségeinek meg nem felelne, a gyámhatóságnak jogában áll öt ajánlata teljesítésére vagy perrel kényszeríteni, vagy a jogügyletet hatálytalannak kimondani, esetleg az ajánlattétvő kárára és veszélyére új árverést tartani, vagy az ingatlant ugyancsak ezen jogkövetkezmények terhe alatt másképpen értékesíteni.

A jóváhagyási záradékkal ellátott szerződést a gyámhatóság akkor adja ki, ha az ajánlattétvő az összes árverési feltételeknek eleget tett.

A szerződés készítés és bekebelezés költségei, az összes illetékek, továbbá az árverés tárgyát képező ingatlan tehermentesítésével járó költségek vevőt terhelik.

Vevő az ingatlant, a vételár teljes kifizetését követő legelső házbér évnegyed kezdetén veszi tulajdonába.

Nagyvárad város árvaszékének 1913 május 31-én tartott tanácsüléséből.

Istvánffy
árvaszéki elnök.

FONTOS!

„HEZ” kölnivíz 1 üveg 50 fillér, 3 üveg 1 kor. 30 fill.
„HEZ” kölnivíz fél liter 3 kor. „HEZ” kölnivíz 1 liter 5 kor. 50 fill. „HEZ” kölnivíz szappan 1 drb. 60 fill. 3 drb. 1 kor. 60 fill. A minőség elsőrendű voltáért felelősséget vállalunk. Küldi: „HEZ” illatszertár Budapest, VIII. Losonci-utca 13. Nagy árjegyzékünk ingyen és bérmentve.

RUFF TESTVÉREK

épület- és géplakatos műhelye
LUKÁCS GYÖRGY-UTCZA 26.

Mindenmely lakatos munkák, vas-szerkezetek, vízvezeték javítások és takaréktűzhelyek elsőrendű kivitelben.

Gazdasági eszközök készítése
ugymint: ekék, boronák, borsajtók és szőlőzúzók stb. Láncos kútaink egy tartósság, mint vízemelő képesség tekintetében minden eddigit fölülmulnak. Mindenmely gépjavítások szak-szerűer. és gyorsan eszközölhetnek.

Sürgős figyelmeztetés!

A tisztelt közönséggel van szerencsénk tudatni, hogy az összes illatszer, pipereszappan, arckrémek, általában valamennyi kozmetikai és háztartási cikkekről szóló kimerítő 24 oldalas értesítőnk újabb kiadása már megjelent; kérjük meghozatni. Ingyen és bérmentve küldi szét a „Hez” illatszertár vezetősége. Budapest, VIII., Losonci-utca 13.

Orvosilag több száz esetben ajánlva.

10-39. Telefon 10-39.

KEPES ELEK

orvosi kötszerész üzlete Nagyvárad, „Sas-passage” átjáró.

Ajánlja saját készítményü.

sérvkötőit,

szuppenzorioromok fecskendők és betegápolási cikkeit, u. m. egyenestartók, haskötők, ágytálak, bidég,

anatómiai

sérvkötők,

a melyek a sérvet állandóan visszatartják, mű-lábak és mű-végtagok, támgépek, gummi cikkek, barisnyák stb. és

a még fel nem sorolható cikkek. Külön próbaterem női és férfi kiszolgálására. Óriási nagyraktár. Tisztviselők és iparosoknak árendgmény.

NEM MESE! Ha pattanása vagy szepülője a mi „Hez” CSODA szappanunktól el nem mulik, ugy pénzét kötelesek vagyunk visszaadni. 1 drb. „Hez” csodaszappan 2 kor. 50 fill., 8 drb. „Hez” csodaszappan 7 korona. Használati utasítás hozzájár. A pénz előzetes beküldésénél portó 30 fill., utánvételes küldésnél portó 84 fillér. Diszkrétén küldi: „Hez” illatszertár Budapest, VIII. Losonci utca 13. Nagy árjegyzékünk ingyen és bérmentve.

4FI YBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!
vegyileg női, férfi és gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet fű gönyök, bútor szövetek, papi és egyenruák vegyileg tisztítatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:

Zöldfa Passage 93.

Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

Parfumerie „HEZ” illatszertár.
BUDAPEST, VIII. Losonci-utca 13. sz.

Reklámunk óriási eredménye újabb reklámakcióra ösztönöz, melynek nyomán tisztelt közönségünknek még nagyobb és szembe-szőkőbb előnyöket biztosítunk.

Ujabb előnyajánlatunk:

1 csoport 2 korona 50 fillér (19 drb.)

1 drb. üvegtégely francia arc- és kézfinomító
1 drb. francia szappan (bármely illatban)
1 üveg francia parfüm (bármely illatban)
1 üveg francia brillantín (bármely illatban)
1 könyv (60 lap) angol powderpapír
1 csomag dr Heider-téle fogpor
1 drb. francia fogkefe (csontnyéllel)
1 csomag amerikai Shampoo hajmosópor
1 üveg valódi Johann Mária Farina kölnivíz
10 drb. szekrény- és ruhaillatosító (francia Sachet-lap)

összesen 19 drb 2 korona 50 fillérért.
Szállítások naponta eszközöltenek. Szétküldés: biztos postakézbesítés érdekében vagy utánvét mellett, minek költsége 84 fillér, vagy a pénz előleges beküldése ellenében, a mely esetben a 2 kor. 50 fillér vételárhoz 72 fillér csatolandó. Csomagolási költséget nem számítunk. Tizenhat oldalas illatszer és háztartási értesítőnk kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

FIGYELEM!

„HEZ” arckréme 80 fillér

„HEZ” arcszappan 80 fillér

„HEZ” arcpóder 80 fillér

3 drb. bármelyikből egyszerre rendelve a pénz előzetes beküldésénél bérmentve. Diszkrétén küldi: „Hez” illatszertár Budapest, VIII. Losonci-utca 13. szám.
Nagy árjegyzékünk ingyen és bérmentve.

Himzés, Csipke áruk
nagy mennyiségben érkeztek;
igen olcsó árakban lesz eladva.

Méterje 2 fillértől feljebb.

Nyári keztyű párja 36 fill.

1000 drb. férfiling finom 1.94 f.

Harisnya és zsebkendő mindenárban.

Rákóci-ut 14. volt Apolló mellett.

Ha nincs megelegedve szabójával, mert drága vagy rosszul szab vagy nem pontos, szóval bármi okból. Keresse fel **DARABONT GY. és TÁRSA** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi önt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás Alkalmi és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről ujat készítenek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Vas és rézbutorok

mai naptól kezdve igen jutányos árban kaphatók

a Rákóczi-ut 13. sz. alatti gyári raktárban.

Építész és házi urak szives figyelmébe.

DENGELEGI és BOTHÁZY szerelő, épület-, díszmű-bádogos, vízvezeték-berendező és esaternázási vállalata Nagyvárad. Kolozsvári-utca 44. szám

Elvállalunk: fürdőszobák berendezését és szagtalan angol klozettek felszerelését, házi csatornák szakszertű elkészítését, kőfaragó és beton műkö vállalkozók, homok és kavics telepük. — Ip. t. oklevéllel kitüntetve 1899. Költségvetés díjtalan. Meghívásra azonnal TELEFON 579. házhoz jövünk. TELEFON 579

LEGOLCSÓBB

és legjobb bevásárlási forrás

özv. Kádár János-né elsőrangu fűszer- és csemega kereskedése.

Mindenféle gazdasági cikkek, kötőhár, kékkő, auto- és gépolajok és **auto-benzin nagy raktára** ::

Kiválóan szép munkáért aranyérem és aranyokmány kitüntetés.

ÉRTESEITÉS.

Értesitem a t. közönséget, hogy **SZENT JÁNOS-U. 4. SZ. alatt EGY MODERN**

cukrászdát

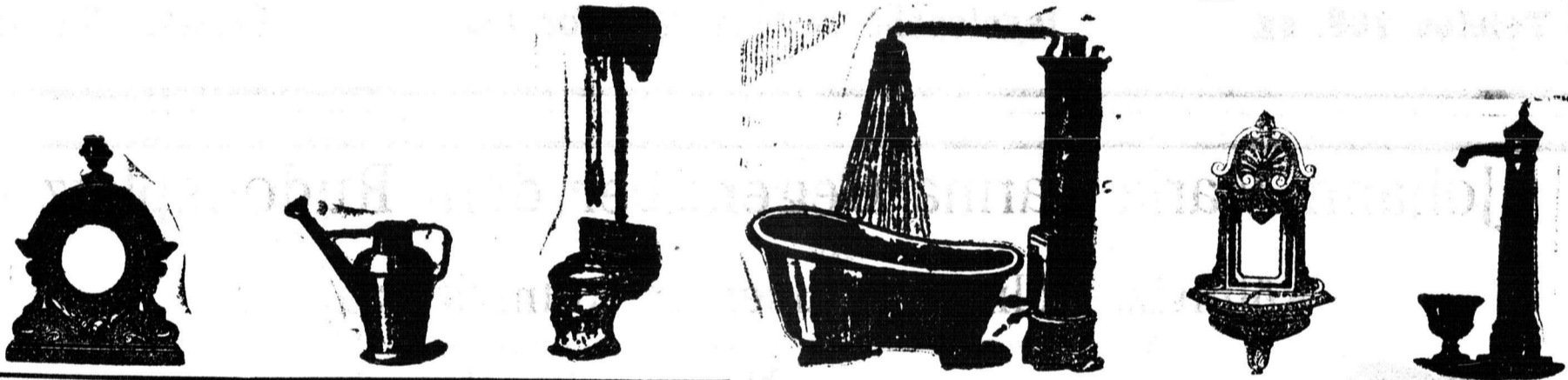
létesítettem. A fővárosban Kugler (Gerbeaud), Weisz Béla udvari cukrá zoknál és külföldi előkelő tüzletekbe, helyben a volt Molnár-féle cukrászdában hosszabb ideig működtem.

Parfee és forma fagyalt megrendelések, valamint lakodalmi és egyéb ünnepélyekre süteményeket és tortákat elsőrendű kivitelben a legolcsóbb árban mindenkor megrendelhető. Becses pártfogást kér

Gáborfi János,
cukrász.

BALOGH JÁNOS bádogos és vízvezeték berendező telepe

Nagyvárad, Széles-utca 44. Telefon sz. 488. Uri- és Szaniszló-utcákkal szemben.

A nagyérdemű közönség figyelmét tisztelettel felhívom 18 év óta fennálló jónevű üzletemre, ahol e szakmába vágó mindennemű munkálatokat ugymint eddig, a legpontosabban és lelkiismeretesen teljesítem. Nagybecsű megrendelőim támogatását kérve

kiváló tisztelettel
Balogh János.

JÉGSZEKRÉNYEK kerti vasbútorok, valamint konyha-fabútorok is u. m.: konyha kredenz, **FAGYLALT-GÉPEK és FORMÁK** asztal, szék, zsámoly, teknő és az összes konyha berendezések

TARSOLY és RISZTÓ különlegességek vaskereskedésében
Nagyvárad, Rákóczi-ut. Telefon 390 szám.

Legolcsóbb bevásárlási források!

<p>Alapított 1893. Freund Benjámín Alapított 1893. műorás, ékszerész és látszerész Nagyvárad, Rákóci-ut. Széchenyi-szálloda épület. RITKA ALKALOM. Üzletem átalakítása miatt a teljes raktáramat kiárú- sitom eddig nem létező leszállított árban, arany-, ezüst-, nikkell órákat, aranyláncokat, gyűrűket, fül- függőket és más ékszereműeket, kina ezüst tárgyak, ingaórák, látszereknél 50% engedmény.</p>	<p>Tátray Sándor telefon 558. telefon 558. NAGYVÁRAD Körözs-utca 11. sz. Épület és műlakatos víz- vezeték és vasszerkezeti munkák.</p>	<p>NE ADJUK pénzünket idegen cégek, vegyünk lánckútát MÁRKUJZ JÓZSEFNÉL Akadémia-u. 1. sz.</p>	<p>Deutsch Simon bútor-asztalos Ór-u. 6. Elvállal olesó árban háló-szoba-, ebédlő- és szalon berendezéseket, ugyszintén előszoba és konyha berendezést. Hivásra megjelenek.</p>
<p>Oláh Sándor épület- és műlakatos Beöthy Ödön-u. 43. Elvállal minden e szakmába vágó új munkákat és javítaso- kat jutányos árban. Takarék tűzhelyek állandóan ratáron. Költségvetést kívánatra küldök.</p>	<p>Jenny Jenő órák, ékszerész és lát- szerész. Ajánlja dúsan felszerelt óra és ékszer nagy raktárát jutányos árban. Szent János-u. 39. sz. Óra és ékszer javításokat pontosan esz- közölök. Tanuló felvétetik.</p>	<p>Petry Árpád órák- és műszerész Nagyvárad, Rákóci-ut 9. Tarfoly és Risztó mellett, a Rimanóczy- palotával szemben. Mindennemű műszerész munkák szakszerű javítása elfogadtatik.</p>	<p>UJ keztűis és sérvkötő készítő!! Keztűik mérték után gyorsan es legjutányosabb árban készítettnek. Báli keztűik 70 cm. hosszú, csak 6 korona. Tisztítások és javítások azonnal esz- közöltetnek. Ruganyos sérvkötők 4 korona. HORVÁTH R. Nagyvárad, Szt János-utca</p>

Nagyvárad i

Tisztviselők Fogyasztási Szövetkezete Rákóci-ut, 6. szám alatt az
Orsolya - zárdá épületében

fűszer-, esemege-bor és gyarmatárukban

Telefon 769. sz. legolcsóbb bevásárlási forrás. Telefon 769. sz.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz
csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogériákban gyógyszertárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és pudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi,
de sokszor utánzott **JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfs-**
platz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-
pouder és **kölniviz-szappant**, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem
volna kapható az ön lakhelyen, mert a világhírű cég magyarországi képviselete:
Holczer Emil Zoltán, Budapest, VIII. ker., Szigetvári-u. 16. szám
egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli hol szerezhető be az
eredeti minőség.

FÉLIX-GYÓGYFÜRDŐ

Nagyvárad mellett. Téli és nyári gyógyhely. Egész éven át nyitva!!
Európa leggazdagabb kénes hév viz forrása, vízhőfoka 49° C. 17 millió liter napi mennyiség.

Csuz, köszvény, ischiás, izzadmányok és női betegségek ellen. 1911. évben **9200** beteg hagyta el gyógyultán és javultán
a páraltanul hatásos Félix-fürdő gyógyforrásait, lükör, kád, iszap, mór és szénsavas fürdők, 250 kényelmes lakószoba,
társalgó, zongora és olvasóterem, kitűnő vendéglők, állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazene, tenis-pálya,
gondozott sétautak. 400 holdas park és fenyves erdő, 16 személyvonat közlekedik május 1-től a Félix-fürdő állomására naponta.

Posta, távirat, interurban telefon. — Curtaxe és zenedij nincs. Prospektust küld az

Igazgatóság.